

NEFORMALIOJO ŠVIETIMO PROGRAMOS APRAŠO FORMA

Programos pavadinimas	VAISINGUMO PAŽINIMAS IR NATŪRALUS ŠEIMOS PLANAVIMAS
Rengėjas(-ai)	<i>Prof. dr. B. Obelenienė, Santuokos ir šeimos studijų centras, KTF</i>
Kodas / Registracijos numeris	TSC-10-1-25
Apimtis kred. ir/ arba trukmė val.	4 kreditai (120 val.)
Paskirtis (tikslas, uždaviniai)	<p><i>Temos aktualumas.</i> Vaisingumo pažinimas šiandien įgyja visiškai naują pobūdį, nes jo pritaikymas suprantamas ne tik šeimos planavimo poreikiams, bet ir santuokos tvarumo, moters ir kūdikio sveikatos, bei nevaisingumo problemos sprendimo kontekste. Tačiau, kaip rodo pasaulinė praktika ir atliekami moksliniai tyrimai, pažinti savo vaisingumą ir pritaikyti šeimos bei asmens reikmėms, vartotojas gali tik apmokytas kvalifikuoto specialisto – natūralaus šeimos planavimo mokytojo.</p> <p><i>Poreikis.</i> Tai pirmoji Lietuvoje tokio tipo programa. Kaip atskiro studijų dalyko jos nėra nei vienoje aukštojoje mokykloje. Kadangi Katalikų Bažnyčioje besituokiantys turi išklausti pasirengimo santuokai programą (2008 m. Lietuvoje išklause apie 16 000 sužadėtinių) kurioje yra integruotas natūralus šeimos planavimas. Sužadėtiniai kursų metu pareiškia norą išmokti pažinti vaisingumą, todėl NŠP mokytojų turi būti kiekvienoje parapijoje ar bent dekanatų šeimos centruose. Taip pat vis daugiau moterų nori išmokti planuoti šeimą natūraliai ir vis daugiau medikų (nes KMU nedėstomas šis dalykas) pareiškia norą tapti NŠP mokytojais.</p> <p><i>Programos tikslas:</i> Parengti vaisingumo pažinimo ir natūralaus šeimos planavimo specialistus, kurie galėtų mokyti bei konsultuoti asmenis pageidaujančius pažinti savo vaisingumą ir pritaikyti įgytas žinias šeimos planavimui, bei sveikatos reikmėms.</p> <p><i>Uždaviniai:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Pateikti krikščioniškosios antropologijos ir žmogaus lytiškumo pagrindus; • Pagilinti žinias žmogaus lytinių organų anatomijoje, lytinės sistemos fiziologijoje; • Pristatyti šiuolaikinius vaisingumo pažinimo metodus, bei jų pritaikymą šeimos planavimui, moters prokreacinės sveikatos palaikymui, bei sutuoktinių nevaisingumo atvejais; • Apibūdinti natūralaus šeimos planavimo ir sutuoktinių darnaus bendravimo sąsajas; • Atskleisti sutuoktinių ir moterų vaisingumo pažinimo ir natūralaus šeimos planavimo mokymo bei konsultavimo principus
Tikslinė grupė	Studentai, pedagogai, gydytojai, visuomenės sveikatos specialistai, akušerės, šeimos konsultantai ir kt. asmenys norintys įgyti natūralaus šeimos planavimo mokytojo gebėjimus
Turinys (programos sudedamosios dalys, temos, užsiėmimo pobūdis: teorija, praktika, savarankiškas darbas)	<p><u>Kurso temos:</u> Programoje integruotos kelių skirtingų sričių: teologijos, medicinos, psichologijos ir edukologijos dalykai, kuriuos dėsto skirtingi lektoriai, savo srities specialistai.</p> <p>I. Antropologiniai vaisingumo pažinimo pagrindai <i>Žmogaus lytiškumo samprata.</i> Žmogus – lytiškas kūniškas asmuo. Lytiškumo skleidimosi plotmės žmogiškojoje būtyje. Lytiškumo ir lytinio potraukio raiškos santykis. Skaistumas ir kūno kalba.</p> <p><i>Atsakinga tėvystė – motinystė ir biotechnologijos.</i> Atsakingos tėvystės – motinystės samprata. Santuokinio skaistumo samprata. Santuokinio lytinio akto samprata. Dualistinės antropologijos ir atsakingos tėvystės- motinystės priešprieša.</p>

	<p>Vaisingumo pažinimo ir kontracepcijos moraliniai skirtumai. Reprodukcinų technologijų taikymo ir prokreacijos moralinis skirtumas.</p> <p>II Psichologiniai vaisingumo pažinimo pagrindai Gimties galia. Didesnės šeimos privalumai Susilaikymo psichologija „<i>Seksualinės iškvovos</i>“ būtinybės mitas. Susivaldymas natūralaus šeimos planavimo metu. Psichologiniai ir dvasiniai natūralaus šeimos planavimo privalumai. Žemesnis skyrybų dažnumas naudojant NŠP. Sunkumų, išskylančių naudojant natūralų šeimos planavimą, įveikimas</p> <p>III Biologiniai vaisingumo pažinimo pagrindai; Vyro ir moters prokreaciniai skirtumai. Žmogaus vaisingumo pažinimo principai. Moters vaisingumas. Vyro vaisingumas. Bendras sutuoktinių vaisingumas Menstruacinis ciklas. Vaisingumo požymiai ir vaisingos fazės nustatymas. Vaisingumo pažinimas ir moters gyvenimo situacijos. Vaisingumo pažinimo ir NŠP metodai. Vaisingumo pažinimas ir naujos technologijos.</p> <p>IV Vaisingumo pažinimo ir šeimos planavimas Šeimos planavimo samprata. Vaisingumo pažinimu pagrįstų metodų klasifikacija. Vaisingos fazės ribų nustatymas simptomterminiu metodu</p> <p>V Vaisingumo pažinimas ir moters sveikata. NŠP mokymo organizavimas bei porų konsultavimo ypatumai. Vaisingumo pažinimas netipinėse situacijose. Vaisingumo pažinimas ir šeimos planavimas po gimdymo. Vaisingumo pažinimas ir hormoninė kontracepcija. Nevaisingumas ir siekis pastoti. Vaisingumas prieš menopauzę NŠP mokytojui keliami reikalavimai. Gero konsultavimo principai. Individualus ir grupinis porų mokymas. Moterų grupių mokymo principai. Nuolatinio kontakto ir grįžtamojo ryšio su vartotoju užtikrinimas.</p> <p><u>Užsiėmimų pobūdis.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kurso teorinė dalis: paskaitos – sudaro 45 val. Studentų individualus darbas (dalyvaujant dėstytojui) – pratybos su ciklo stebėjimo lentelėmis ir temperatūrinėmis kreivėmis – 30 val. Teorinė dalis baigiama - egzaminu. • Savarankiškas studentų darbas, įskaitant ir praktiką – 40 val. Praktikos metu studentai, kartu su patyrusius NŠP mokytoju, turi apmokyti 3 skirtingus poreikius turinčias (siekiančias susilaukti kūdikio, norinčias atidėti nėštumą, daugiau nebepastoti) sutuoktinių poras/ moteris pažinti individualius vaisingumo požymius ir pritaikyti juos šeimos planavimui. <p><u>Atsiskaitymams</u> skirtos 5 val. Atsiskaitymui už praktiką studentai privalo pristatyti savarankiškai apmokytų NŠP vartotojų 3 mėnesių stebėjimo užrašus (viso po 9 ciklo stebėjimo lentelės).</p>
<p>Mokymosi medžiaga</p>	<p>Mokymo knygos:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obelenienė B., Narbekovas A., Rudzinskas V. Vaitoška G., Serapinas D., Railaitė D., Čerkaukas G. (2011). <i>Vaisingumo pažinimas ir natūralus šeimos planavimas</i>. Kaunas: VDU • Santuokos ir šeimos studijų centras (2011). <i>Vaisingumo pažinimas ir natūralus šeimos planavimas. Ciklo stebėjimo lentelės</i>. Kaunas: VDU • Obelenienė B., Rudzinskas V. (2010) <i>Kaip pažinti vaisingumą ir natūraliai planuoti šeimą</i>. Metodinės rekomendacijos vartotojui. Kaunas: Artuma • Ciklo stebėjimo lentelės (elektroninis variantas) <p>Papildoma literatūra:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Narbekovas A., Obelenienė B., Juškevičius J., Meilius K., Valančiūtė A., Rudalevičienė P., Serapinas D., Bartkevičienė D.

	<i>Medicina , etika ir teisė apie žmogų iki gimimo.</i> Kaunas: VDU , 2012
<i>Mokymosi metodai</i>	Paskaitos, darbas grupėse, atvejo studija, diskusija, individualus darbas, žaidimas vaidmenimis.
<i>Pasiekimų vertinimas</i>	<u>Rezultatų vertinimas</u> : Teorijos žinios- 20%, temperatūrinių kreivių interpretavimas– 30%, atsiskaitymas už praktiką – 50%
<i>Mokymosi rezultatai</i> (tikėtini gebėjimai, kuriuos įgis programą baigęs asmuo)	Baigęs kursą studentai gebės: <ul style="list-style-type: none"> • Apibūdinti žmogaus ir lytiškumo sampratas krikščioniškosios antropologijos aspektu; • Įvertinti vaisingumo pažinimo ir NŠP privalumus sutuoktinių bendravimo, moters sveikatos, šeimos funkcijų realizavimo aspektu; • Nustatyti vaisingos fazės ribas moters cikle visais gyvenimo atvejais; • Pritaikyti įgytas žinias ir įgūdžius asmenų, siekiančių išmokti NŠP mokymui ir konsultavimui
<i>Išduodamas dokumento tipas</i>	Baigusiems kursą asmenims išduodamas pažymėjimas, patvirtinantis, jog asmuo įgijo NŠP mokytojui būtinus gebėjimus
<i>Asmuo kontaktams</i>	Prof.dr. Birutė Obelenienė , +3707 32 13 79, el.paštas: sssc@ktf.vdu.lt